

Miljö- och energidepartementet

Internationella sekretariatet

Rådets möte TT(E) energi 26 november 2015

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftning

2. A-punkter

Icke lagstiftning

3. A-punkter

4. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en ram för energieffektiviseringsmärkning och upphävande av direktiv 2010/30/EU

- Allmän riktlinje

Dokument: 13917/15

Tidigare dokument: KOM (2015) 341

Faktapromemoria: 2014/15:FPM46

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Har inte behandlats tidigare i EU-nämnden. Kommissionens förslag behandlades vid överläggning i Näringsutskottet 24 september 2015.

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 15 juli 2015 ett förslag till nytt ramverk för EU:s energimärkning. Förslaget innebär en revidering av det så kallade energimärkningsdirektivet från 2010 om märkning och standardiserad information om energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser. Direktivet är ett viktigt instrument i EU:s politik för att främja energieffektivisering.

Kommissionens förslag innebär att det befintliga direktivet ersätts av en förordning för att säkerställa att märkningen följs på ett mer enhetligt sätt i unionen. De huvudsakliga ändringarna i det nya förslaget är att märkningen återgår till att vara en "stängd" A-G skala som inte öppnar för klasser över A, men som justeras periodvis efter behov. Kommissionen föreslår också att en produktdatabas inrättas dit leverantörer har en skyldighet att rapportera in nya produkter som introduceras på marknaden. Databasen syftar i första hand till att underlätta för tillsynsmyndigheter att utföra marknadskontroll för att säkerställa att reglerna om märkning följs.

Frågan har behandlats i rådets energiarbetsgrupp under hösten med avsikt att nå en allmän riktlinje i rådet inför förhandlingar med Europaparlamentet våren 2016.

Rådets utkast till allmän riktlinje skiljer sig på ett antal punkter i jämförelse med kommissionens ursprungliga förslag. Rådets förslag innebär att enskilda produktförordningar ska tas fram genom s.k. genomförandeakter istället för delegerade akter för att öka medlemsstaternas möjligheter att bidra i arbetet med att ta fram nya produktkrav. Därtill finns det i rådets position en rad tydliggöranden kring produktdatabasens utformning, omhändertagande av företagskänslig information samt ansvar för leverantörer och återförsäljare.

Den stora frågan i rådet har varit vilka principer som ska gälla för att en eventuell justering av en märkning ska påbörjas. I diskussionen har det handlat om att utveckla skrivningar som balanserar både behovet av att justera en märkning när en stor del av produkterna på marknaden når kraven i de övre klasserna och behovet av att undvika att en justering av en märkning behöver ske alltför ofta. Den slutliga kompromissen blev att en märkning ska justeras ska påbörjas om antingen 30 procent av produkterna på marknaden uppfyller kraven i högsta klassen eller om det efter åtta år med en märkning bedöms finnas andra skäl till att justera skalan för märkningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige har fått gehör för många av de synpunkter som framförts i förhandlingen. Särskilt viktigt har varit att märkningen - för att öka tydlighet för konsumenten - återgår till att vara en A-G-skala, att det tydligt framgår hur och när en justering av märkningen ska göras samt att produkt databasen utformas på ett ändamålsenligt vis.

Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets förslag, även om regeringen gärna hade sett en mer skyndsamt justering av befintliga märkningar än vad som anges i förslaget till allmän riktlinje för rådet.

5. Meddelande från kommissionen om inledning av ett offentligt samråd om en ny marknadsmodell för energimarknaderna och meddelande från kommissionen om en ny giv för energikonsumenterna

- Riktlinjedebatt

Dokument: 13820/15

Tidigare dokument: KOM(2015) 339, KOM(2015) 340
Faktapromemoria: 2014/15:FPM45 Samråd om ny energimarknadsmodell och meddelande om konsumenter på energimarknaderna

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Har inte behandlats tidigare i EU-nämnden. Kommissionens meddelanden behandlades vid överläggning i Näringsutskottet den 24 september 2015.

Bakgrund

I kommissionens meddelande från februari 2015 om den s.k. Energiunionen (KOM (2015) 80), lyfts den inre energimarknaden upp som en av fem ömsesidigt förstärkande dimensioner inom ramen för unionen. Kommissionen anser bland annat att det behövs ökad överföringskapacitet för el och gas inom EU men också ett uppgraderat regelverk på den inre marknaden för att underlätta den pågående energiomställningen inom EU. Dessutom menar kommissionen att konsumenternas ställning på energimarknaderna behöver stärkas. Kommissionen aviserar därför att ny lagstiftning på området kommer att presenteras under 2016.

Som ett led i detta arbete, och som en del av sitt s.k. sommarpaket, presenterade kommissionen den 15 juli 2015 två meddelanden. Dels ett meddelande om en ny energimarknadsdesign (KOM (2015) 340) som inkluderar ett offentligt samråd, dels ett meddelande om slutkundsmarknader (KOM (2015) 339). Det offentliga samrådet ligger

till grund för kommissionens förberedelser inför den nya lagstiftningen.

Beroende på resultatet av bland annat det offentliga samrådet kan den nya lagstiftningen komma att omfatta en revidering av följande rättsakter: elförsörjningsdirektivet (2005/89/EG), elförordningen (714/2009), elmarknadsdirektivet (2009/72/EU), byråförordningen (713/2009) och infrastrukturförordningen (347/2013). Dessutom kommer arbetet att påverka utformningen av ett antal nätkoder.

Baserat på frågor från ordförandeskapet kommer diskussionen i TTE-rådet att koncentreras till två områden. Det första handlar om distributionsnätsoperatörernas framtida roll på elmarknaden och det andra om konsumenternas möjligheter att kontrollera sina kostnader.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige betonar vikten av en väl fungerande inre energimarknad och anser att nya lagförslag ska stödja övergången till mer effektiva, flexibla och dynamiska marknader till nytta för konsumenten och som kan integrera en högre andel förnybar energi. Regeringen menar att på väl fungerande marknader minskar också behovet av att införa kapacitetsmekanismer.

När det gäller distributionsnätsoperatörerna anser regeringen generellt att dessa inte bör utföra sådana uppgifter som kan utföras av aktörer på den konkurrensutsatta marknaden.

Regeringen föreslår att Sverige välkomnar kommissionens fokus på konsumenterna och anser att de ska ges förutsättningar att spela en aktiv roll på elmarknaden på basis av prissignaler och information. Utfasning av reglerade priser och ett kostnadseffektivt införande av smarta mätare är därmed viktiga parametrar.

För närvarande pågår implementering av det tredje inremarknadspaketet genom riktlinjer och nätkoder. Regeringen anser att den förväntade effekten av detta arbete måste tas med vid övervägande om ny lagstiftning.

6. Styrningen av energiunionen

a) Utkast till rådets slutsatser

- Antagande

Dokument: 13818/15 + COR 1

Tidigare dokument: Slutsatserna baserar sig inte på ett formellt förslag från kommissionen.

Faktapromemoria: Ingen.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Har ej behandlats vid samråd med EU-nämnden. Frågan behandlades vid överläggning med Näringsutskottet den 24 september 2015.

b) Tillståndet i energiunionen

- Information från kommissionen

Dokument: Ännu ej tillgängligt.

Tidigare dokument: -

Faktapromemoria: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Har ej behandlats vid samråd med EU-nämnden.

Bakgrund

I februari 2015 presenterade kommissionen ett meddelande med ett förslag till ramstrategi för en Energiunion med en framåtblickande klimatpolitik (Faktapromemoria 2014/15:FPM23). Energiunionen ska ses som ett arbetsprogram för kommissionens mandatperiod.

Utkast till rådets slutsatser

Det luxemburgska ordförandeskapet har prioriterat frågan om styrningssystemet för Energiunionen högt och har arbetat för att TTE-rådet (energi) ska anta slutsatser. Det finns inget formellt underlag i form av ett meddelande från kommissionen som underlag för slutsatserna.

Utkastet till slutsatser om styrsystemet för Energiunionen som det luxemburgska ordförandeskapet har förhandlat fram redogör för principerna för styrsystemet, dess viktigaste komponenter och för nästa steg i genomförandet av Energiunionen. De viktigaste komponenterna i styrningen för Energiunionen pekas ut i slutsatserna: Nationella klimat- och energiplaner, en konstruktiv dialog mellan medlemsstaterna och kommissionen samt övervakning och utvärdering av uppfyllelsen av Energiunionens målsättningar baserat på ett antal indikatorer. (Se vidare råds-PM)

Läget i Energiunionen

Den 18 november presenterar kommissionen den första årligen återkommande lägesrapporten för Energiunionen, ”*the State of the Energy Union*”. Kommissionens har aviserat att lägesrapporten kommer att utvärdera de framsteg som gjorts mot Energiunionens målsättningar liksom eventuella hinder för genomförande. Den väntas dock inte innehålla konkreta förslag. Till rapporten ska också ett antal arbetsdokument biläggas: bland annat en vägledning till medlemsstaterna om utformningen av nationella energi- och klimatplaner, en lista på nyckelindikatorer för uppföljning av Energiunionen samt - baserat på dessa - faktablad om varje medlemsstat. Kommissionens presentation av lägesrapporten vid TTE den 26 november kan förväntas följas av en diskussion.

Förslag till svensk ståndpunkt

a) Utkast till rådets slutsatser

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom slutsatserna om styrsystemet för Energiunionen inklusive 2030-målen.

Regeringen bedömer att Sverige har fått bra genomslag för sina ståndpunkter i förhandlingarna. I utkastet till slutsatser finns hänvisningar till uppfyllelse av såväl klimat- och energimålen till 2030 som 2050. Vidare aviseras lagstiftning för minskade klimatutsläpp, energieffektivisering och förnybar energi för att stödja 2030-målen. Regeringen anser också att det är positivt att medlemsstaterna ska rapportera in sin politik och sina målsättningar för klimat och energi varpå kommissionen ska utvärdera huruvida Energiunionens målsättningar nås. Som en följd av en sådan utvärdering kan ytterligare åtgärder vidtas. Sverige har också fått genomslag för skrivningar om att den inre energimarknadens funktion ska stärkas i implementeringen av Energiunionen.

Regeringen hade önskat ännu tydligare slutsatser i fråga om genomförandet av 2030-målen, men ser slutsatserna som ett första viktigt steg och ser fram emot att detaljerna utarbetas i ett senare skede.

b) Läget i Energiunionen

Regeringen föreslår att Sverige välkomnar den första lägesrapporten för Energiunionen.

Regeringen anser att det skickar viktiga signaler inför klimattoppmötet i Paris att EU gör framsteg och menar allvar med genomförandet av uppsatta mål som leder till minskade utsläpp av klimatgaser.

Vid en eventuell diskussion kan regeringen framföra att det är viktigt att EU tar nästa steg för att genomföra Energiunionens samtliga dimensioner genom att behandla kommande förslag från kommissionen. Regeringen fäster särskild vikt vid lagstiftning om minskade klimatutsläpp, energieffektivisering, förnybar energi och inre marknad.

7. Övrigt

7a) Den senaste utvecklingen i fråga om yttre förbindelser på energiområdet
- Information från kommissionen

Dokument: Dokument ännu ej tillgängligt

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Externa förbindelser på energiområdet har behandlats återkommande.

Bakgrund

TTE-rådet (energi) har traditionellt en stående punkt på dagordningen där läget i olika löpande internationella energidialoger rapporteras. Syftet med de dialoger som förs är att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning och främja det internationella klimatarbetet. I dessa dialoger företräds EU vanligen av ordförandeskap och kommissionen, som här förväntas rapportera om nyligen avslutade och kommande internationella möten.

7 b) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram
- Information från den nederländska delegationen

Dokument: Dokument ännu ej tillgängligt

Bakgrund

Det nederländska ordförandeskapet kommer att lämna information om sina prioriteringar för det kommande halvåret.

